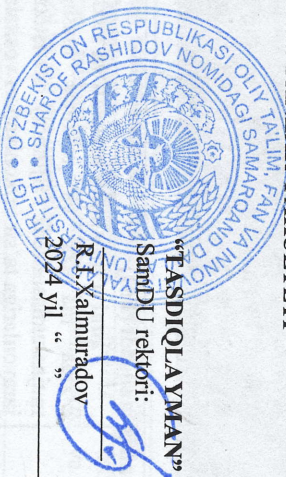

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI
SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI
PSIXOLOGIYA VA IJTIMOY-
SIYOSIY FANLAR FAKULTETI

Ro'yxatga qildi:
№ 60310400
2024 yil "10" 14

"TASDIQLAYMAN"
Samarqand rektori:
R.I. Xalmuradov
2024 yil " " "

"IJTIMOIY STATISTIKA"

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	300000 -	Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot;
Ta'lim sohasi:	310000 -	Ijtimoiy va xulq-atvoriga mansub fanlar;
Ta'lim yo'nalishi:	60310400 -	Sotsiologiya;

Fan/modul kodi		O'quv yili	Semestr	ECTS – Kreditlar
IJS 1306		2025-2026	3	6
Fan/modul turi		Ta'lim tili- O'zbek		
Majburiy		Haftadagi dars soatlari		
		2 soat		
Fan nomi		Auditoria mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami:
1. Ijtimoiy statistika		78	102	180

Fanning maqsadi (FM)	
Fanni o'qitishdan maqsad va vazifalari - «Ijtimoiy statistika» fani o'zida ma'ruza va seminar mashg'ulotlarning turli shakllarini mujassamlashtiradi. «Ijtimoiy statistika» fanning maqsadi ijtimoiy jarayonlarga ta'sir imkoniyatlari vositalari, tuzilishi, qo'llanish o'lamini va ularni muayyan sharoitlarga mos holda tanlash usullari bo'yicha bakalavr ta'lim yo'nalishiga mos bilimlar darajasi bilan ta'minlashdir. «Sotsiologiya» sohasi bakalavr talabalarida ijtimoiy statistika asoslari, uning tushunchasi, paydo bo'lish tarixi va metodlari, qonuniyatlari hamda asosiy tamoyillarini rivojlanishi haqidagi zarur ma'lumotlar bilan takomillashtirishdan iborat.	

Fan mazmuni	
II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)	
III. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
Ijtimoiy ishda statistikaning nazariy asoslari sifatida	
M1	Ijtimoiy statistikaning kelib chiqishi va taraqqiyot bosqichlari. Ijtimoiy statistikaning predmeti va vazifalari. Ijtimoiy statistikaning va axborot. Ma'lumotlar va ularning turlari. Hisobot va statistika. Statistik hisob turlari.
M2	Ijtimoiy statistikaning predmeti va vazifalari Ijtimoiy statistika kursini o'rganish umumiytasodiy nazariya va matematikaning elementar tushunchalari to'g'risidagi bilimlarga asoslanadi. Statistika ijtimoiy tamoyqlarni, xo'jalik faoliyatini tahlil qilish va boshqa fanlarni o'zlashtirish uchun zarurdir.
M3	Statistik kuzatish ijtimoiy ishning usuli sifatida Ijtimoiy statistikaning ko'rsatkichi. Ijtimoiy statistika ko'rsatkichlari

	ahamiyati va vazifalari. Ijtimoiy statistika ko'rsatkichlari tizimi. Ko'rsatkichlarning turlari va klassifikatsiyalari. Statistik ko'rsatkichlarning asosiy belgilari. Xatolar. Absolyut, nisbiy va o'rtaacha miqdorlar. Ko'rsatkichlarning o'zaro bog'liqligi.
M4	Ijtimoiy ishda svodkatalash va guruhlashni qo'llash Ijtimoiy statistikada klassifikatsiyalash va guruhlash. Svodkatalash. Svodkatalash bosqichlari. Hisobot materiallarini guruhlashni xususiyatlari va maxsus tashkil etilgan kuzatish. Klassifikator. Ijtimoiy statistikadagi asosiy klassifikatsiyalashlar. Ob'ektlarni aniq sinflarga bo'lish. Nomenklatura. Guruhlashlar. Guruhlashlarni asosiy turlari.
M5	Ijtimoiy statistikada indekslar va ularni qo'llash Ijtimoiy statistikadaindeks tushunchasi. Indeks mohiyati. Indeksashtirilayotgan miqdorlar. Indeksar vazni. Joriy va bazis miqdorlari. Individual va yig'ma indekslar.
M6	O'zbekiston Respublikasi siyosiy va iqtisodiy tizimini statistik o'rganish Ijtimoiy statistikada o'rtaacha miqdorlar ko'rsatkichlar. O'rtaacha mohiyati va ahamiyati. O'rtaacha va nisbiy miqdorlar usuli. Umumiy va xususiy o'rtaachalar. O'rtaachalar o'rtasidagi bog'liqlik. O'rtaacha mikdorlarning kamchiliklari. Ijtimoiy statistikada o'rtaacha miqdorlarning asosiy turlari va shakllari. O'rtaacha arifmetik va uni xususiyatlari. O'rtaacha garmonik, o'rtaacha geometrik va boshka o'rtaacha miqdorlar.
M7	Ijtimoiy statistikada dinamik gatorlar Ijtimoiy statistikada dinamik gatorlar tushunchasi va turlari. Ma'lumotlarni taqqoslanishi va ma'lumotlarni taqqoslash shakliga keltirish usullari. Dinamik gatorlarni tuzishning asosiy qoidalari. Dinamik gatorlarning statistik ko'rsatkichlari.
M8	Ijtimoiy hodisalar o'rtasidagi bog'liqlikni statistik o'rganish Ijtimoiy statistikada o'rtaacha miqdorlar ko'rsatkichlar. O'rtaacha mohiyati va ahamiyati. O'rtaacha va nisbiy miqdorlar usuli. Umumiy va xususiy o'rtaachalar. O'rtaachalar o'rtasidagi bog'liqlik. O'rtaacha mikdorlarning kamchiliklari. Ijtimoiy statistikada o'rtaacha miqdorlarning asosiy turlari va shakllari. O'rtaacha arifmetik va uni xususiyatlari. O'rtaacha garmonik, o'rtaacha geometrik va boshka o'rtaacha miqdorlar.
M9	Ijtimoiy ishda aholi statistikasi Hodisalar va statistik ko'rsatkichlar o'rtasidagi aloqalar. alokalarni turlari

	va shakllari. Hodisalar o'rtasidagi bog'lanishlar turlari va shakllari. Alogalarni statistik o'rganish vazifalari.
M10	Ijtimoiy jarayonlar statistikasi Ijtimoiy soha vakillari va oilalar o'zaro hamkorlik munosabatlarda Shaxsning tarixiy tiplari. Shaxsiy qaramlik. Mulkiy qaramlik. Qaram shaxs. Shaxs mustaqilligi. Mustaqil shaxs. Shaxsning erkinligi va mas'uliyati. Iqtisodiy erkinlik. Siyosiy erkinlik. Ma'naviy erkinlik. Inson erkinliklari va haq-huquqlari. Mustaqillik sharoitida inson haq-huquqlari va erkinligining ta'minlanishi. Fuqarolik jamiyati va shaxs.
M11	Ijtimoiy ishda mehnat bozori statistikasi. O'zbekiston Respublikasida mehnat bozori statistikasi. Matematika va statistik tadqiqotlarning tutash joyida paydo bo'lgan matematik statistika Statistika fanining alog'ida bo'limini tashkil etadi. Matematik Statistika statistik tadqiqotlarda statistik ma'lumotlarni to'plash, ularni tizimga solish, ishlash hamda ulardan ilmiy va amaliy xulosalar chiqarish usullarini o'rganadi. Toshkent iqtisodiyot universitetida Statistika bo'yicha oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlanadi
M12	Aholi turmush darajasi statistikasi Axoli statistik tadqiqot ob'ekti sifatida. Aholini xarakterlovchi ma'lumotlar. Aholishunoslik qonunlari. Aholini o'rganish vazifalari. Aholi tarkibi, soni va joylashuvini aniqlash usullari. Huddudlar bo'yicha aholi soni, tarkibi va joylashuvi. Shaxs erkinligi va mas'uliyati. Tanlov erkinligi.
M13	Aholi salomatligi statistikasi Kasbiy, hunar o'rgatish, qayta tayyorlash, ixtisoslashtirish. Ijtimoiy moslashuv markazlarida ta'lim tarbiya olish imkoniyati. Statistika bironbir hodisa yoki jarayon to'g'risidagi jamlama ma'lumotlar (ko'rsatkichlar) majmui (to'plam)ni bildiradi. Statistika murakkab va setarmog fanlar majmuidan iborat bo'lib, ijtimoiy hayotning xilmaxli hodisalarini o'rganadi va tahlil etadi. Statistikaning asosiy bo'limlari: Statistika ning umumiy nazariyasi — miqdoriy taxilning umumiy tamoyillari va usullarini o'rganadi, iqtisodiy Statistika — xalq xo'jaligi ko'rsatkichlari tizimini, uning tarkibini, nisbatlarini, sektorlararo, tarmoqlararo aloqalar va boshqalarni o'rganadi (qarang Iktisodiy statistika); iqtisodiyot tarmoqlari Statistikasi — sanoat, qishloq xo'jaligi, qurilish, transport, aloqa Statistikasiga bo'linadi; demografik Statistika mehnat, aholi bandligi Statistikasi; ijtimoiy Statistika — aholi turmush tarzini tavsiflaydigan ko'rsatkichlar tizimini va ijtimoiy hayotning turli masalalarini o'rganadi va hokazo

M14	Aholining ijtimoiy tarkibi, shaxs, oila va mehnat jamoasi statistikasi Aholi harakati istiqbollari, uni tarkibi va joylashuvining o'zgarishi. Statistik ma'lumotlarni qayta ishlashda matematik usullarni qo'llash Statistika nazariyasini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega bo'ldi. Iqtisodiyotda ma'muriy buyruqbozlik boshqaruvidan bozor iqtisodiyoti munosabatlarga o'tish statistikada ham tub burilish yasadi. Hozirgi davrda O'zbekistonda iqtisodiyotni xalqaro amaliyotda qabul qilingan hisob va statistikaga o'tkazish hamda mahalliy sharoitlarga uyg'unlashgan milliy hisoblar tizimni ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish, makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni xorijiy davlatlar ko'rsatkichlari tizimi bilan taqqoslash va tahlil qilish eng zarur vazifalardan biridir.
M15	Aholining bo'sh vaqt va uning sarflanishi Axoli statistik tadqiqot ob'ekti sifatida. Shu munosabat bilan O'zbekiston Respublikasi hukumati 1994-yil 13-sentabrda "O'zbekiston Respublikasini xalqaro amaliyotda qabul qilingan hisob va statistika tizimiga o'tkazishning davlat dasturi"ni qabul qildi va bu dastur izchil amalga oshirilmogda. O'zbekiston Respublikasining "Davlat statistikasi to'g'risida" qonunida (2002-yil 12-dekabr) respublikada statistika ishini tashkil etish va uning huquqiy maqomi belgilab berilgan.
M16	Aholining turmush tarzi va turmush darajasi Axoli turmush darajasi ko'rsatkichlari tizimi haqida umumiy tasavvur. Aholi real daromadlari, ish xaqi miqdori, tankibi va o'zgarishini statistik o'rganish.
M17	Salomatlik va sog'liqni saqlash statistikasi. Aholi salomatligi statistikasi predmeti. Aholi salomatligini o'rganish uchun axborot manbalari. Statistik ma'lumotlarni qayta ishlashda matematik usullarni qo'llash Statistika nazariyasini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega bo'ldi. Iqtisodiyotda ma'muriy buyruqbozlik boshqaruvidan bozor iqtisodiyoti munosabatlarga o'tish statistikada ham tub burilish yasadi.
M18	Jamoatchilik fikri statistikasi. Jamoatchilik fikrini o'rganish. Jamiyadagi ijtimoiy jarayonlarda jamoatchilik fikri boshqaruv — axloqiy norma, urf-odat, an'analarni, qadriyatlarda aks ettiruvchi va amaldagi faoliyatni nazorat qiluvchi vazifalarida namoyon bo'lgan. Shu sababli, boshqaruvning bu tizimi ko'p hollarda noan'anaviy tarzda ifodalangan. Ammo uning kuchi boshqaruvning barcha turlariga bevosita ta'sir etishini unutmastik kerak. Masalan, siyosiy boshqaruv o'zining jozbadorligi, bag'rikengligi, tajovuzkorligi, demokratlashganligi bilan davlat boshqaruvining boshqa organlaridan tubdan farq qiladi. Siyosiy boshqaruv siyosatidagi boshqaruv munosabatlarini o'zida ifoda etadi hamda siyosiy sohadaagi mavjud inammolarni hal qilish imkonini beradi.

Ta'lim statistikasi.	
M19	Ta'lim sohasini o'rganishda statistic axborotlardan foydalanish. O'zbekistonda iqtisodiyotni xalqaro amaliyotda qabul qilingan hisob va statistikaga o'tkazish hamda mahalliy sharoitlarga uyg'unlashtirgan milliy hisoblar tizimining ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish, makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni xorijiy davlatlar ko'rsatkichlari tizimi bilan taqqoslash va tahlil qilish eng zarur vazifalardan biridir.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar: seminar (S) Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi.	
S1	Jitimoiy ishda statistikaning nazariy asoslari
S2	Jitimoiy statistikaning predmeti va vazifalari
S3	Statistik kuzatish jitimoiy ishning usuli sifatida
S4	Jitimoiy ishda svodkalash va guruhlashni qo'llash
S5	Jitimoiy statistikada indekslar va ularni qo'llash
S6	O'zbekiston Respublikasi siyosiy va iqtisodiy tizimini statistik o'rganish
S7	Jitimoiy statistikada dinamik qatorlar
S8	Jitimoiy hodisalar o'rnatidagi bog'liqlikni statistik o'rganish
S9	Jitimoiy ishda aholi statistikasi
S10	Jitimoiy jarayonlar statistikasi
S11	Jitimoiy ishda mehnat bozori statistikasi
S12	Aholi turmush darajasi statistikasi
S13	Aholi salomatligi statistikasi
S14	Aholining jitimoiy tarkibi, shaxs, oila va mehnat jamoasi statistikasi
S15	Aholining bo'sh vaqt va uning sarflanishi
S16	Ta'lim statistikasi
S17	Jitimoiy ta'minot va sug'urtalash statistikasining asosiy ko'rsatkichlari
S18	Salomatlik va sog'liqni saqlash statistikasi
S19	Jamoa-hil fikri statistikasi
S20	Mehnat bozori statistikasi

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar
Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular
"Jitimoiy statistika" fani bo'yicha ma'ruza mashg'ulotlari bo'yicha mustaqil
ishlarning kalendar tematik rejasini

Mavzu nomi	
№	
1.	Statistik ko'rsatkich tushunchasi, namoyon bo'lish shakllari va turlari.
2.	Aholi statistikasi
3.	Iqtisodiy indekslar indekslar, o'zgaruvchan asosli indekslar
4.	Milliy daromad va milliy hisoblar tizimidagi boshqa daromad ko'rsatkichlari (Nominal va real daromad, milliy daromadni taqsimlash

5.	Dinamikani statistik o'rganish usullari (Momentli dinamik qator, payt dinamik qator, mutlaq qo'shimcha o'sish yoki kamayish
6.	Dinamik qatorlarni geyta ishlashning tahliliy usullari.
7.	Yalpi ichki mahsulot statistikasi. (Yalpi, Yalpi, Yalpi, Yalpi, Yalpi, Yalpi va deflyator, daromadlar, harajatlari)
8.	Statistik jamlash va guruhlash. (tasniflash, faster, tipologik guruhlash, analitik guruhlash, svodka, oddiy va murakkab guruhlash.
9.	Milliy sochetlar tizimi (MST): asosiy tushunchalar, konsepsiyalar va ta'riflar.
10.	Statistik to'plam birligi, taqsimot qatorlari va ularning tasviri parametrlari (to'plam birligi, belgi, miqdoriy belgi, muqobil belgi, variatsion qatorlar)
11.	Jitimoiy statistikaning predmeti, ob'ekti o'rganish bosqichlari va usullari.
12.	Jitimoiy statistika –fanining muhim tarmog'i, uning boshqa jitimoiy fanlar bilan aloqasi
13.	Aholi statistika tadqiqot ob'ekti sifatida.
14.	To'plam birligi, belgi, miqdoriy belgi, muqobil belgi, variatsion qatorlar
16.	Tasniflash, faster, tipologik guruhlash, analitik guruhlash, svodka, oddiy va murakkab guruhlash.
17.	G'arbiy Yevropa uyg'unlash davri falsafasida inson va insonparvarlik g'oyalari
18.	Statistik jamlash va guruhlash.
19.	Milliy sochetlar tizimi (MST): asosiy tushunchalar, konsepsiyalar va ta'riflar.
20.	Statistik to'plam birligi, taqsimot qatorlari va ularning tasviri parametrlari
21.	Jitimoiy statistikaning predmeti, ob'ekti o'rganish bosqichlari va usullari.
22.	Jitimoiy statistika –fanining muhim tarmog'i, uning boshqa jitimoiy fanlar bilan aloqasi
23.	Aholi statistika tadqiqot ob'ekti sifatida.
24.	Statistik jamlash va guruhlash. (tasniflash, faster, tipologik guruhlash, analitik guruhlash, svodka, oddiy va murakkab guruhlash.
25.	Dinamikani statistik o'rganish usullari
26.	Ishsizlik statistikasining maqsadi va vazifalari.
Jitimoiy statistika fani bo'yicha mustaqil ta'lim mavzulari uning mazmunini yoritish maqsadida tanlangan va talabada shu haqida bilim ko'nikmasini shakllantirish nazarda tutilgan. Talabalarni «Jitimoiy statistika» fanining predmeti umumiy nazariy-amaliy masalalarni o'rganish bilan bir qatorda talabalarda jitimoiy statistik tushunchaning mazmunini, uning asosiy turlari xakida to'liq tasavvurni shakllantirish, Jitimoiy moslashuv markazlarida jitimoiy ishini tadqiq qilish borish bo'yicha konkret amaliy ko'nikmalar hosil etishni maksad qilib qo'yadi. Jitimoiy	

3.	institutlar bugungi kunda jadal rivojlanish bosqichida turibdi. Mazkur fanning turi muammolari faylasuflar, sotsiologlar, psixologlar, politologlar, iktisodchilar va keng jamoachilik tomonidan atroflicha o'rganila boshla-di. Bunday qiziqish mustaqillikni mustaxkamlashning xozirgi bosqichida turi ijtimoiy-siyosiy masalalarni yangicha baholash yuzasidan «Ijtimoiy statistika» fani inkoniyatlariga bo'lgan ijtimoiy ehtiyojlarining keskin ortishi bilan izohlanadi. 3. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: • “Ijtimoiy statistika” fanidan talabalar, ushbu davrda tarixiy tadqiqotlar ko'lamini, davrning o'z dolzarb muammosini tadqiqotlarning metodologik asoslari haqida <i>tasavvur va bilimiga ega bo'lishi</i>; • Talaba “Ijtimoiy statistika” fanining alohida fan sifatida mavqeiiga ega bo'lishi, o'rganilayotgan davr va bugungi kun tarix fanining dolzarb muammolarini to'g'ri talqin qilish <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak</i>. Talaba o'zlashtirayotgan fan bo'yicha egallagan bilimlarini tahlil qilish to'plangan tarixiy tajribani ilmiy va pedagogik amaliyotda samarali qo'llash <i>malakalariga ega bo'lishi kerak</i>.
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: ma'ruzalar; interfaol keys-stadlar; “KHWL” metodi; “SWOT” tahlil metodi va boshqa interfaol metodlar
5.	VII. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy nazorat shakllari, hamda mustaqil ta'limda berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish.
6.	Asosiy adabiyotlar 1. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent. O'zbekiston nashriyoti, 2017. 2. Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi va manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. Toshkent. O'zbekiston nashriyoti, 3. Mirziyoev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent. O'zbekiston nashriyoti, 2017. 4. Mirziyoev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qar'iy tartib-inizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Toshkent. O'zbekiston nashriyoti, 2017. 5. Ijtimoiy statistika. O'quv qo'llanma. Toshkent 2020. Usmonov B.B - C- 130 bet 6. Statistika. O'quv qo'llanma. SamDU 2019. Ernazarov O. 348 bet. 184

Tavsiya qilinadigan qo'shimcha adabiyotlar

7.	1.N.N.M.Soatov, X.Nabiev, D.Nabiev, G.N.Tillaxo'jaeva. Statistika. Darslik. – T.: TDIU, 2009. – 568 bet. 2.Nabiyev X., Iqtisodiy statistika. Darslik. – T.: Aloqachi, 2009. 512 bet. 3.Экономическая статистика. Учебник / Под ред. Ю.Н. Иванова. – М.: ИНФРА-М, 2009. – 736 стр. 4.Статистика: Учебник. / под ред. И.И. Елисеевой. - М.: Высшее образование, 2008. - 566 стр. Elektron ta'lim resurslari 1. www.tdpu.uz 2. www.pedagog.uz 3. www. Ziyouet.uz 4. tdpu-INTERNET.Ped.
8.	Fan/modul uchun mas'ul: G.L.Barakayeva– Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, “Sotsiologiya va ijtimoiy ish” kafedrasi assistenti
9.	Taqricchilar: Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, “Sotsiologiya va ijtimoiy ish” kafedrasi mudiri, I.Negmatov falsafa fanlari nomzodi, dotsent Chet tillar institute “Gumanitar va axborot texnologiyalari” kafedrasi dotsenti X.S.Ashurova

Universitetning 2024-yil 16-avgustdagi 301-ij buyrug'i asosida
Fan dasturlari va mustaqil ta'lim topshiriqlarini ishlab chiqishga ma'sul ishchi
guruhi:

Rais - Normamatova

Sotsiologiya va ijtimoiy ish
kafedrasi mudiri
dots. I.Negmatov

Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar
fakulteti, dekani
prof. A.Aymatov

SamDU o'quv ishlari
bo'yicha prorektor
prof. A.Soleev

2013

**SOTSIOLOGIYA VA IJTIMOY ISH KAFEDRASIDA TAYYORLANGAN
"IJTIMOIY STATISTIKA" FANI BO'YICHA TAYYORLANGAN FAN
SILLABUSIGA**

TAQRIZ

Talabalarining «Ijtimoiy statistika» fanini o'zlashtirishlari uchun o'qitishning ilg'or va zamonaviy usullaridan foydalanish, yangi informatsion-pedagogik texnologiyalarni tadbiq qilish muhim ahamiyatga egadir. Ijtimoiy statistika kursini o'rganish umumiyqisodiy nazariya va matematikaning elementar tushunchalari to'g'risidagi bilimlarga asoslanadi. Statistika ijtimoiy tarmoqlarni, xo'jalik faoliyatini tahlil qilish va boshqa fanlarni o'zlashtirish uchun zarurdir.

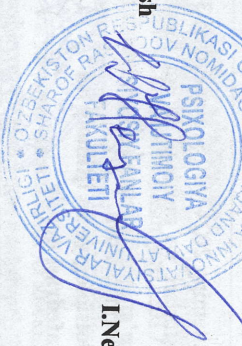
Ijtimoiy statistika statistikaning muhim tarkibiy elementi hisoblanib, ommaviy ijtimoiy hodisa va jarayonlarni tadqiqot ob'ekti sifatida tahlil qiladi. Natijada mazkur fan bo'yicha tizimli bilimlarga ega bo'lish, ijtimoiy hodisa va jarayonlar to'g'risida tasavvurlarga ega bo'lish, ijtimoiy statistika usullarini o'zlashtirish, aholi soni, tarkibi, harakati, aholi turmush darajasi, mehnat resurslari, ishsizlik kabi ijtimoiy hodisalar haqida tasavvurga ega bo'lish va tahlil eta olish, mamlakatimiz ijtimoiy ish sohasida ijtimoiy statistika sohasi bo'yicha yangi ilmiy natijalarga erishish va mavjudlarini esa takomillashtirish uchun bilim va ko'nikma ega bo'lish mumkin.

Taqdim etilayotgan fan sillabusida talabalarga ijtimoiy-iqtisodiy hodisa va jarayonlar to'g'risidagi axborotlarni olish, qayta ishlash va tahlil etish, ular bilan bog'liq qonuniyatlarni aniqlash borasida statistik tahlil usullarini egallash imkonini berish.

Ijtimoiy-iqtisodiy statistika kursi bo'lg'usi sotsiolog mutaxassislarini ijtimoiy-iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tahlil etishda statistika usullaridan umumiy foydalanish ko'nikmalarini shakllantirib boradi.

**Sotsiologiya va ijtimoiy ish
kafedrasi mudiri dotsent**

I.Negmatov

**SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI SOTSIOLOGIYA VA IJTIMOY ISH KAFEDRASIDA
TAYYORLANGAN "IJTIMOIY STATISTIKA" FANI BO'YICHA
TAYYORLANGAN FAN SILLABUSIGA**

TAQRIZ

Ijtimoiy statistika kursini o'rganish umumiyqisodiy nazariya va matematikaning elementar tushunchalari to'g'risidagi bilimlarga asoslanadi. Statistika ijtimoiy tarmoqlarni, xo'jalik faoliyatini tahlil qilish va boshqa fanlarni o'zlashtirish uchun zarurdir.

Ijtimoiy statistika statistikaning muhim tarkibiy elementi hisoblanib, ommaviy ijtimoiy hodisa va jarayonlarni tadqiqot ob'ekti sifatida tahlil qiladi. Natijada mazkur fan bo'yicha tizimli bilimlarga ega bo'lish, ijtimoiy hodisa va jarayonlar to'g'risida tasavvurlarga ega bo'lish, ijtimoiy statistika usullarini o'zlashtirish, aholi soni, tarkibi, harakati, aholi turmush darajasi, mehnat resurslari, ishsizlik kabi ijtimoiy hodisalar haqida tasavvurga ega bo'lish va tahlil eta olish, mamlakatimiz ijtimoiy ish sohasida ijtimoiy statistika sohasi bo'yicha yangi ilmiy natijalarga erishish va mavjudlarini esa takomillashtirish uchun bilim va ko'nikma ega bo'lish mumkin.

Talabalarining «Ijtimoiy statistika» fanini o'zlashtirishlari uchun o'qitishning ilg'or va zamonaviy usullaridan foydalanish, yangi informatsion-pedagogik texnologiyalarni tadbiq qilish muhim ahamiyatga egadir.

Taqdim etilayotgan fan sillabusida talabalarga ijtimoiy-iqtisodiy hodisa va jarayonlar to'g'risidagi axborotlarni olish, qayta ishlash va tahlil etish, ular bilan bog'liq qonuniyatlarni aniqlash borasida statistik tahlil usullarini egallash imkonini beradi.

**Samarqand chet tillar instituti
"Gumanitar fanlar va axborot texnologiyalari"
kafedrasi dotsenti:**

dots.X.S.Ashurva

